

Икки хутбани қисқа қилиш | Фикҳ дарси (256-дарс)

19:00 / 17.11.2023 1982

لَا أَقُوعُ نَعُ هَلْ لَإِيضَ رَبِّ أَجْ نَعُ
هُ لَإِيضَ هَلْ لَإِيضَ رَبِّ نَأَكُ
تَرْمُحَ أَبَطْخَ إِذِإِ مَلَسَ وَهُيَ لَعُ
دَتَشَاوُ، هُتَوَصَّ أَلَعُ وَهُنَّيَ عُ
رُذْنُ مَ هُنَّ أَكُ يَتَحُ، هُبَضَغُ
مُكَّحُ بَصُ «: لُوقِي، شِيَجُ
مَلَسُ مَ هَاوَرُ. «مُكَّسَمُ

يَسْأَلُكَ لَوْ

Жобир розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам қачон хутба қилсалар, икки кўзлари қизариб, овозлари олий ва ғазаблари шиддатли бўлиб, худди «Душман сизга эрталаб ёки кечқурун келиб қолади», дея лашкарни огоҳлантирувчи кишига ўхшаб қолар эдилар».

Муслим ва Насоий ривоят қилишган.

Хатибнинг хутба давомида чап қўлидаги асо, камон ёки қиличга суяниб туриши.

يَسْأَلُكَ لَوْ نَزَحَ نُبٍ مَكَخُ لَانَع
هَلَلِ لَوْ سَرَّ يَلِ إِتْدَفَو: لَاق
مَلَسَوِ هَيْلَعُ هَلَلِ يَلَص
أَهِي فِ أَنْ دِهَشِ أَمَّيَا أَنْ مَقَّأَف
يَلَصِ هَلَلِ لَوْ سَرَّ عَمَ عَمُجُ لَاق
مَاقَفِ مَلَسَوِ هَيْلَعُ هَلَلِ
سُوقٍ وَأَصَعِ يَلَعِ أَيُّكَ وَتُمْ
هَيْلَعِ يَنْتَأَوِ هَلَلِ دِمَحَفِ

تَأْفِيْفَخِ تَأْبِيْطِ تَأْمَلِكِ
دُوَادُ وَبَأْهُ أَوْرِي تَأْكِرَابُْم

Ҳакам ибн Ҳазн Кулафийдан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузурларига ҳайъат билан бордим. Бир неча кун турдик. Ўша кунларда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам билан жумада ҳозир бўлдик. Ул зот камон ёки асога суяниб, Аллоҳга ҳамду сано айтдилар, ёқимли, энгил, муборак сўзлар ила хутба қилдилар».

Абу Довуд ривоят қилган.

Мазкур нарсаларга суяниш хатибга яхши имкон яратади. У ўнг қўлини минбарга суяб туради.

Икки хутбани қисқа қилиш.

لَأَقُ هُنَّ عَلِي ضَرَّ رَأْمَعُ نَع
هَلَلَا لُوسَرُ تَعَمَسُ يِّنَا
مَلَسَ وَهَيْلَعُ هَلَلَا يَّ لَص
لُجْرَلَا ةَالَصَ لُوطُ نَا «: لُوقِي
نَمُّ نِيْمَ هِتَبُطُخَ رَصَقَو
ةَالَصَ لَا أُولِي طَأْفُ ، هَهُ قِف

نَمُّ نِإْوِ، ءَبْطُخْ لَ اِ اُورْصُقْ اِوْ مَلْسُمُ هَاوْر. «أَرْحَسْ نِإْيَبْ لَ اِ»

Аммор розияллоху анху айтади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг «Албатта, кишининг намози узун ва хутбаси қисқа бўлиши фақиҳлигининг аломатидир. Бас, намозни узун, хутбани қисқа қилинглар. Албатта, баёнда сеҳр бордир», деганларини эшитдим».

Имом Муслим ривоят қилган.

Хутба балоғатли сўзлардан тузилган бўлиб, хатиб ўзи амал қилган нарсасини гапириши керак. Шунда одамларга унинг гапи таъсир қилади.

Имомнинг минбардан тушиши.

Имом минбардан тушиб, муаззин иқомани тугатиши билан намозга такбир айтишни йўлга қўяди.

Хутбанинг макруҳлари:

1. Мазкур суннатлардан бирортасини тарк қилиш.
2. Хутбани узун қилиб юбориш.
3. Хутба чоғида одамларни оралаб ўтиш.
4. Имом хутбани бошламасидан олдин бировга тегмасдан, кийимини босмасдан, оралаб ўтса бўлади.
5. Хутба давомида тиланчилик қилиш ёки унга садақа бериш ҳам макруҳдир.

«Кифоя» китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2022 йил 5 октябрдаги 03-07/7013-рақамли хулосаси асосида чоп этилган.